

คำถามพร้อมธงคำตอบวิชากฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา
การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต
สมัยที่ ๖๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๑

ข้อ ๑. คำถาม นายอาทิตย์รับรถจักรยานยนต์จำนวน ๒ คัน ไว้จาก นายเสาร์ ในคราวเดียวกันรถจักรยานยนต์คันหนึ่งเป็นของนายจันทร์ อีกคันหนึ่งเป็นของนายอังคาร หลังจากนั้นอีก ๑ สัปดาห์ นายอาทิตย์รับรถจักรยานยนต์ของนายพุธไว้จากนายเสาร์อีก ๑ คัน ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจจับนายอาทิตย์ในข้อหาจับของโจรรถจักรยานยนต์ทั้งสามคันในวันเดียวกัน และยึดรถจักรยานยนต์ทั้งสามคันดังกล่าวเป็นของกลางได้พร้อมกัน พนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายอาทิตย์ เฉพาะข้อหาจับของโจรรถจักรยานยนต์ของนายจันทร์ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกนายอาทิตย์ ๒ ปี นายอาทิตย์อุทธรณ์ ขณะคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ นายอังคารและนายพุธต่างเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายอาทิตย์ข้อหาจับของโจรรถจักรยานยนต์ของตนอีกคนละคดีต่อศาลชั้นต้น

ให้วินิจฉัยว่า นายอังคารและนายพุธมีอำนาจฟ้องนายอาทิตย์หรือไม่

ธงคำตอบ กรณีของนายอังคาร นายอาทิตย์รับรถจักรยานยนต์ของนายจันทร์และนายอังคารไว้ในคราวเดียวกัน อันเป็นการกระทำความผิดฐานรับของโจรกรรมเดียว เมื่อนายอาทิตย์ถูกพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องจนศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษไปแล้ว แม้คดีที่นายอังคารยื่นฟ้องนายอาทิตย์ โจทก์จะเป็นคนละคนกับคดีของพนักงานอัยการ และคดีของพนักงานอัยการอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ก็ตาม ก็ถือว่าศาลมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิด ซึ่งได้ฟ้องนายอาทิตย์ในคดีดังกล่าวไปแล้ว สิทธินำคดี

อาญามาฟ้องของนายอังกอร์ ย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) เพราะเป็นความผิดกรรมเดียวกันกับคดีของพนักงานอัยการ นายอังกอร์จึงไม่มีอำนาจฟ้องนายอาทิตย์ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๑๖/๒๕๒๕, ๗๒๙๖/๒๕๔๔, ๒๖๒/๒๕๕๐)

ส่วนกรณีของนายพูน นายอาทิตย์รับรถจักรยานยนต์ของนายพูนไว้คนละวันกับรถจักรยานยนต์ของนายจันทร์ การที่นายอาทิตย์ถูกจับในวันเดียวกันและยึดรถจักรยานยนต์ได้พร้อมกันนั้น เมื่อวันถูกจับมิใช่วันกระทำความผิด การกระทำของนายอาทิตย์ในคดีของพนักงานอัยการกับคดีของนายพูนเป็นความผิดต่างกรรมกัน แม้นายอาทิตย์จะถูกศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษในคดีของพนักงานอัยการไปแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของนายพูนก็ไม่ระงับไปตามมาตรา ๓๙ (๔) นายพูนจึงมีอำนาจฟ้องนายอาทิตย์ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๒๘/๒๕๔๗)

ข้อ ๒. คำถาม นายปาน อายุ ๑๗ ปี ซึ่งเป็นผู้ต้องหาตามหมายจับของศาลในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่นถูกจับตัวส่งพนักงานสอบสวน ก่อนเริ่มสอบปากคำ พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาทำร้ายร่างกาย ตั้งทนายความให้และแจ้งสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ต้องหาโดยชอบแล้ว รวมทั้งสอบถามผู้ต้องหาว่าต้องการให้มีบุคคลใดเข้าร่วมในการสอบปากคำหรือไม่ ผู้ต้องหายืนยันว่าไม่ต้องการ ในการสอบปากคำผู้ต้องหาในวันดังกล่าวจึงไม่มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วย เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้วได้สรุปสำนวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น แต่พนักงานอัยการเห็นว่าการกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส จึงยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลในฐานะความผิดดังกล่าว โดยมีได้สั่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อหาดังกล่าวแก่ผู้ต้องหาเพิ่มเติม

ให้วินิจฉัยว่า พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนมาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และพนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องผู้ต้องหาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสหรือไม่

ธงคำตอบ การสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๒ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๓๓ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กาย เป็นความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ในการสอบปากคำผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี พนักงานสอบสวนจะต้องจัดให้มีนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วย แม้ผู้ต้องหามิได้ร้องขอหรือไม่ต้องการก็ตาม การที่พนักงานสอบสวนสอบปากคำนายปานผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี โดยไม่มีบุคคลดังกล่าวร่วมอยู่ด้วย ทั้งไม่ปรากฏกรณีเร่งด่วนอย่างยิ่ง ซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอได้ การสอบคำให้การผู้ต้องหาจึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๑๓๔/๒ ประกอบมาตรา ๑๓๓ ทวิ แต่ไม่ทำให้การสอบสวนเสียไปทั้งหมด เพียงแต่ทำให้คำให้การของผู้ต้องหาไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาได้เท่านั้นตาม มาตรา ๑๓๔/๔ วรรคสาม

ส่วนการแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบตามมาตรา ๑๓๔ นั้น เพื่อให้ผู้ต้องหาทราบว่า การกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดและเพื่อให้ผู้ต้องหาเข้าใจถึงการกระทำของผู้ต้องหา โดยไม่ต้องแจ้งข้อหาทุกกระทงความผิด เมื่อพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาแก่ผู้ต้องหาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กาย อันเป็นหลักแห่งความผิดแล้วก็ไม่จำเป็นต้องแจ้งข้อหาความผิดอันเกี่ยวพันกันด้วยอีก ดังนั้นแม้พนักงานสอบสวนจะไม่ได้แจ้งข้อหาความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่า การกระทำของผู้ต้องหาเป็นความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ก็ถือว่ามี การสอบสวนในข้อหาดังกล่าวแล้ว พนักงานอัยการจึงมีอำนาจฟ้องผู้ต้องหาในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสได้ไม่ต้องห้ามตาม มาตรา ๑๒๐ (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๕๙/๒๕๕๐)

ข้อ ๓. คำถาม ร้อยตำรวจโทสมชายกับพวกเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนได้นำหมายค้นไปตรวจค้นที่บ้านของนายหนึ่ง ซึ่ง

อยู่ในเขตท้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนเนื่องจากได้รับแจ้งว่ามีการลักลอบจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนที่บ้านดังกล่าว ผลการตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนจำนวน ๕๐ เม็ด ในกระเป๋าเสื้อของนายหนึ่ง ซึ่งนายหนึ่งให้การรับว่าได้ซื้อเมทแอมเฟตามีนดังกล่าวมาจากนายสอง ร้อยตำรวจโทสมชายกับพวกจึงให้นายหนึ่งพาไปที่บ้านของนายสอง ซึ่งเปิดเป็นร้านขายข้าวแกงอยู่ในเขตท้องที่ของสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนแล้ว ร้อยตำรวจโทสมชายกับพวกจึงเข้าตรวจค้นตัวนายสองขณะที่นายสองกำลังขายข้าวแกงอยู่ภายในร้าน ซึ่งขณะนั้นมีลูกค้านั่งรับประทานข้าวแกงอยู่ โดยมีได้ไปขอหมายค้นและหมายจับจากศาลก่อนเนื่องจากเห็นว่าเป็นกรณีเร่งด่วน ผลการตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนจำนวน ๒๐๐ เม็ด ในกระเป๋ากางเกงของนายสอง จึงได้จับกุมนายสองนำส่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนสอบสวนและสรุปสำนวนมีความเห็นควรส่งฟ้องนายสองเสนอพนักงานอัยการ ส่วนนายหนึ่งพนักงานสอบสวนได้แยกไปดำเนินคดีต่างหากอีกสำนวนหนึ่ง ต่อมาพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องนายสองเป็นจำเลยต่อศาลในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย นายสองจำเลยให้การปฏิเสธและต่อสู้ว่าเจ้าพนักงานตำรวจตรวจค้นและจับกุมโดยไม่ชอบ พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนมาโดยมิชอบ

ให้วินิจฉัยว่า ข้อต่อสู้ของนายสองจำเลยฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบ ขณะที่เจ้าพนักงานตำรวจเข้าตรวจค้นตัวนายสองซึ่งต่อมาถูกฟ้องเป็นจำเลยนั้น จำเลยกำลังขายข้าวแกงอยู่ที่ร้านข้าวแกงของจำเลย ซึ่งมีลูกค้ายกกำลังนั่งรับประทานข้าวแกงอยู่ ดังนั้นร้านข้าวแกงของจำเลยจึงไม่ใช่ที่รโหฐาน แต่เป็นที่สาธารณะสถาน เมื่อเจ้าพนักงานตำรวจมีเหตุอันควรสงสัยว่าจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอันเป็นความผิดต่อกฎหมาย เจ้าพนักงานตำรวจย่อมมีอำนาจค้นตัวจำเลยได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๓ และเมื่อตรวจค้นพบเมทแอมเฟตามีนอยู่ในครอบครองของจำเลย การกระทำของจำเลยก็เป็นความผิดซึ่งหน้า เจ้าพนักงานตำรวจย่อมมีอำนาจจับจำเลยได้โดยไม่ต้องมีหมายจับ

ตามมาตรา ๗๘ (๑) การตรวจค้นและจับกุมจึงชอบด้วยกฎหมาย (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗๕๑/๒๕๕๑) ข้อต่อสู้ของนายสองจำเลยฟังไม่ขึ้น

การที่เจ้าพนักงานตำรวจจับจำเลยพร้อมยึดเมทแอมเฟตามีนได้ที่ร้านขายข้าวแกงของจำเลยซึ่งอยู่ในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน การมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จึงเกิดในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ทั้งสิ้น และโจทก์มิได้ฟ้องว่าจำเลยร่วมกระทำความผิดกับนายหนึ่ง ดังนั้น แม้นายหนึ่งถูกจับในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียน แต่จำเลยไม่ได้ร่วมกระทำความผิดกับนายหนึ่ง การกระทำของจำเลยจึงไม่ใช่ความผิดที่เป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันในห้องที่ต่าง ๆ เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไปตามมาตรา ๑๙ (๓) แต่การกระทำของจำเลยปรากฏชัดแจ้งว่าเกิดในห้องที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขันซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒ (๖) ที่จะเป็นผู้สอบสวน มิใช่อยู่ในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนที่สอบสวน ดังนั้น การสอบสวนคดีนี้ที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางขุนเทียนเป็นผู้สอบสวน และสรุปสำนวนแล้วมีความเห็นควรสั่งฟ้องเสนอพนักงานอัยการนั้น จึงเป็นการสอบสวนโดยมิชอบ พนักงานอัยการโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องตาม มาตรา ๑๒๐ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๗๕๖/๒๕๕๐) ข้อต่อสู้ของนายสอง จำเลยฟังขึ้น

ข้อ ๔. คำถาม คดีที่ ๑ พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยที่ศาลจังหวัด ตลิ่งชัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ จำเลยให้การปฏิเสธ ผู้พิพากษา ๒ คน คือนายนเรศกับนายนรา ร่วมกันเป็นองค์คณะพิจารณาคดี หลังจากสืบพยานโจทก์จำเลยเสร็จแล้ว นายนเรศเห็นว่าจำเลยมีความผิด ควรลงโทษจำคุกจำเลย ๖ เดือน ส่วนนายนราเห็นว่าจำเลยไม่มีความผิดและควรพิพากษายกฟ้อง ในที่สุดศาลก็มีคำพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย ๖ เดือน โดยมีนายนเรศและนายนราลงชื่อในคำพิพากษา แต่นายนราได้ทำความเห็นแย้งกลัดไว้ในสำนวนว่า จำเลยไม่มีความผิดและควรยกฟ้อง

คดีที่ ๒ โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ว่า จำเลยได้ยักยอกเงินโจทก์ไปจำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท โดยโจทก์รู้ว่าจำเลย ยักยอกเงินไปเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องไว้พิจารณาในชั้นพิจารณา จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลเห็นว่า คดีนี้เป็นความผิดอันยอมความได้ โจทก์นำคดีมาฟ้องเกินกำหนด สามเดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด คดีขาดอายุความ จึงพิพากษายกฟ้อง

ให้วินิจฉัยว่า คำพิพากษาของศาลทั้งสองคดีดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่

ธงคำตอบ สำหรับคดีที่ ๑ การประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษาของ องค์คณะผู้พิพากษาในคดีนี้ เมื่อปรากฏว่านายนเรศ มีความเห็นว่า จำเลยมีความผิดและให้ลงโทษจำเลย แต่นายนราที่มีความเห็นว่าจำเลยไม่มีความผิดและ ควรยกฟ้องจึงเป็นกรณีที่มีความเห็นแย้งกันเป็นสองฝ่ายและจะหาเสียงข้างมาก มิได้ นายนเรศซึ่งมีความเห็นว่าจำเลยมีความผิดและให้ลงโทษจำเลยเป็นผลร้าย แก่จำเลยมากกว่าต้องยอมเห็นด้วยกับนายนราซึ่งมีความเห็นว่า จำเลยไม่มีความผิดและควรยกฟ้องซึ่งเป็นผลร้ายแก่จำเลยน้อยกว่า โดยต้องพิพากษายกฟ้องและให้ความเห็นว่าจำเลยมีความผิดและลงโทษจำเลยเป็นความเห็นแย้ง ดังนั้น การที่ศาลถือเอาความเห็นของนายนเรศที่ว่าจำเลยมีความผิดและลงโทษ จำเลยเป็นคำพิพากษาและถือเอาความเห็นของนราที่ว่าจำเลยไม่มีความผิดและ ควรยกฟ้องเป็นความเห็นแย้งคำพิพากษาของศาล จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๔ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๖๙๘๘/๒๕๔๙)

ส่วนคดีที่ ๒ ตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๘๕ บัญญัติบังคับให้เป็น หน้าที่ที่ศาลจะต้องพิจารณาว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ โดยจำเลยไม่จำเป็นต้อง ยกขึ้นต่อสู้เช่นคดีแพ่ง ศาลก็มีอำนาจยกอายุความขึ้นวินิจฉัยยกฟ้องโจทก์ได้ ดังนั้น แม้อคดีนี้จำเลยไม่ได้ยกอายุความขึ้นต่อสู้และให้การรับสารภาพ แต่เมื่อ คดีขาดอายุความ ศาลต้องพิพากษายกฟ้องโจทก์ คำพิพากษาของศาลจึงชอบแล้ว

ข้อ ๕. คำถาม พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องว่า จำเลยใช้มีดฟันทำร้ายร่างกายผู้เสียหายจนได้รับอันตรายสาหัส และก่อนคดีนี้จำเลยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ลงโทษจำคุก ๑ ปี ในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับอันตรายแก่กายมาแล้ว ๒ ครั้ง ภายในกำหนดเวลา ๓ ปีนับแต่วันพ้นโทษ จำเลยกลับมากระทำความผิดครั้งนี้ซ้ำอีก เป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย ขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ และให้เพิ่มโทษจำเลยอีกกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ กับส่งตัวจำเลยไปกักกันไว้ จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับอันตรายสาหัสให้จำคุก ๔ ปี เพิ่มโทษจำเลยอีกกึ่งหนึ่งเป็นจำคุก ๖ ปี และเมื่อพ้นโทษแล้วให้ส่งตัว จำเลยไปกักกัน มีกำหนด ๓ ปี จำเลยอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทำความผิด

ให้วินิจฉัยว่า (ก) หากศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยจะฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดได้หรือไม่

(ข) หากศาลอุทธรณ์ฟังว่าจำเลยมิได้เป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัยพิพากษา แก่คำพิพากษาศาลชั้นต้นเฉพาะการกักกันเป็นว่า ไม่ส่งตัวจำเลยไปกักกัน โจทก์จะฎีกาว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย ขอให้ส่งตัวจำเลยไปกักกันได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) การพิจารณาว่าคดีใดต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ หรือไม่ ต้องพิจารณาจากกำหนดโทษสุดท้ายที่จำเลยได้รับ ซึ่งการเพิ่มโทษจำเลยในความผิดใด โทษที่เพิ่มขึ้นก็ย่อมรวมเป็นโทษที่ศาลจะนำไปกำหนดโทษสุดท้ายที่จำเลยได้รับในความผิดนั้นจึงต้องนำการเพิ่มโทษคำนวณในการใช้สิทธิฎีกาด้วย ส่วนการกักกันมิใช่โทษจำคุก เป็นแต่เพียงวิธีการเพื่อความปลอดภัยจึงนำกำหนดเวลาที่ศาลมีคำสั่งให้กักกันมา นับคำนวณรวมเข้ากับการจำคุกไม่ได้ตามมาตรา ๒๑๘ ทวิ วรรคสอง เมื่อศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำเลยในความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ จำคุก ๔ ปี เพิ่มโทษจำเลยอีกกึ่งหนึ่งเป็นจำคุก ๖ ปี กำหนดโทษสุดท้ายที่จำเลยได้รับ ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

เท่ากับให้ลงโทษจำคุก ๖ ปี จึงเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนให้ลงโทษจำคุกจำเลยเกินห้าปี ไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง จำเลยจึงฎีกาว่าไม่ได้กระทำความผิดอันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงได้ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๔๑๘๗/๒๕๕๐ ประชุมใหญ่)

(ข) ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ลงโทษจำคุกจำเลย ๖ ปี และให้ส่งตัวจำเลยไปกักกันมีกำหนด ๓ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าไม่ส่งตัวจำเลยไปกักกัน ถือว่าเป็นการแก้ไขมาก (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๔/๒๕๙๑) แม้โจทก์จะไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ และ ๒๑๙ ก็ตาม แต่ตามมาตรา ๒๑๙ ทวิ บัญญัติห้ามมิให้คู่ความฎีกาคัดค้าน คำพิพากษาหรือคำสั่งในข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องวิธีการเพื่อความปลอดภัยแต่อย่างใด โจทก์จึงฎีกาว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัยขอให้ส่งตัวจำเลยไปกักกันอันเป็นการฎีกาในข้อเท็จจริงในปัญหาเรื่องวิธีการเพื่อความปลอดภัยแต่อย่างใดไม่ได้

ข้อ ๖. คำถาม พันตำรวจตรีเก่งกับร้อยตำรวจโทกล้าพบนายเชียวอายุยี่สิบปี กำลังรอขึ้นเครื่องบินที่สนามบินสุวรรณภูมิ พันตำรวจตรีเก่งบอกร้อยตำรวจโทกล้าว่า นายเชียวหลบหนีการควบคุมหลังจากการจับกุมของตนตามหมายจับเมื่อสองวันมาแล้ว ในข้อหาทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนได้รับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษจำคุกหกเดือนถึงสิบปี

ร้อยตำรวจโทกล้าเดินเข้าไปหานายเชียวแสดงตัวเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจและแจ้งว่าต้องถูกจับ ทั้งแจ้งข้อหาดังกล่าวกับแจ้งสิทธิตามกฎหมาย จากนั้นได้จับนายเชียวนำส่งพนักงานสอบสวน ต่อมาภายในเวลาตามกฎหมายพนักงานสอบสวนนำตัวนายเชียวผู้ต้องหาไปศาลพร้อมยื่นคำร้องระบุข้อเท็จจริงดังกล่าว กับอ้างเหตุจำเป็นต้องสอบพยานอีกห้าปาก จึงขอศาลออกหมายขังผู้ต้องหาสิบสองวัน นายเชียวร้องขอศาลให้ตั้งทนายความให้และคัดค้านว่าการจับและการขอหมายขังไม่ชอบ เพราะร้อยตำรวจโทกล้าไม่ใช่ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับและหมายจับ สิ้นผลแล้ว

ให้วินิจฉัยว่า ศาลจะมีคำสั่งในเรื่องของการตั้งทนายความและข้อคัดค้านของนายเขียวเกี่ยวกับการจับและการขอหมายขัง อย่างไร

ธงคำตอบ ในเรื่องการขอตั้งทนายความ เนื่องจากคดีนี้มีอัตราโทษจำคุกกับผู้ต้องหาไม่มีทนายความ เมื่อปรากฏว่ายังไม่มี การปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๑ และผู้ต้องหาร้องขอตาม มาตรา ๘๗ วรรคแปด ศาลต้องตั้งทนายความให้นายเขียวผู้ต้องหา

ในเรื่องที่นายเขียวคัดค้านว่าการจับ และการขอหมายขังไม่ชอบหลังจากศาลได้ไต่สวนฟังถ้อยแถลงของผู้ร้องและข้อคัดค้านของผู้ต้องหา กับทนายความ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความตามคำร้องแล้ว มีประเด็นต้องวินิจฉัยเสียก่อนว่า การจับชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แม้ร้อยตำรวจโทกล้าไม่ใช่ ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับ และหมายจับใช้ไม่ได้เพราะจับผู้ต้องหาตามหมายจับได้แล้วก็ตาม แต่ร้อยตำรวจโทกล้ามีอำนาจจับผู้ต้องหา กล่าวคือ มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ต้องหา น่าจะได้กระทำความผิดอาญาจนมีการออกหมายจับแล้ว และมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ต้องหาจะหลบหนี เพราะเคยหลบหนีแล้ว ประกอบกับมีความจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหาได้ เพราะผู้ต้องหากำลังรื้อขึ้นเครื่องบิน การจับจึงชอบด้วยกฎหมายตาม มาตรา ๗๘ (๓) ประกอบ มาตรา ๖๖ (๒) และมีเหตุออกหมายขังได้ตาม มาตรา ๗๑ ประกอบ มาตรา ๘๗ การขอหมายขังชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ศาลชอบที่จะมีคำสั่งอนุญาตให้ออกหมายขังผู้ต้องหาสิบสองวันตามคำร้อง

ข้อ ๗. คำถาม โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกู้เงินโจทก์ ๕๕๐,๐๐๐ บาท ตามสำเนาเอกสารสัญญากู้ยืมยืมนี้ถึงกำหนดชำระแล้วแต่จำเลยไม่ยอมชำระหนี้ ขอให้ศาลบังคับจำเลยชำระหนี้เงินกู้พร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ จำเลยให้การว่ากู้เงินโจทก์เพียง ๕๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์เติมตัวเลขที่หน้าจำนวนเงินในสัญญา กู้ให้เป็น ๕๕๐,๐๐๐ บาท โดยผลการ ทั้งคดีก็ขาดอายุความแล้วด้วย โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง

ให้วินิจฉัยว่า (ก) คดีมีประเด็นข้อพิพาทว่าอย่างไร ฝ่ายใดมีภาระการ พิสูจน์

(ข) ถ้าโจทก์มิได้ระบุดันฉบับเอกสารสัญญาภู่นั้นไว้ในบัญชีระบุพยานของโจทก์ โจทก์จะนำสืบต้นฉบับเอกสารสัญญาภู่ดังกล่าวให้ศาลรับฟังได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) การที่จำเลยให้การว่าโจทก์เติมตัวเลขในเอกสารสัญญาภู่โดยผลการนั้น เท่ากับปฏิเสธชัดแจ้งว่าเอกสารสัญญาภู่ตามฟ้องเป็นเอกสารปลอม โดยวิธีแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในเอกสารที่แท้จริง คดีจึงมีประเด็นข้อพิพาทว่าเอกสารสัญญาภู่ตามฟ้องเป็นเอกสารปลอมโดยวิธีดังกล่าวหรือไม่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๗ วรรคสอง ภาระการพิสูจน์ประเด็นนี้ตกแก่โจทก์ตามมาตรา ๘๔/๑ เพราะโจทก์เป็นฝ่ายกล่าวอ้างเอกสารสัญญาภู่นั้นมาฟ้องจำเลย ส่วนข้อต่อสู้เรื่องอายุความนั้น จำเลยมิได้แสดงเหตุแห่งการขาดอายุความมาในคำให้การว่าเป็นเพราะเหตุใด จึงเป็นคำให้การที่ไม่ชัดแจ้งตามมาตรา ๑๗๗ วรรคสอง ไม่ทำให้เกิดประเด็นข้อพิพาทขึ้น

(ข) ถึงแม้โจทก์จะมีได้ระบุดันฉบับเอกสารสัญญาภู่ไว้ในบัญชีระบุพยานของโจทก์ ก็ไม่ต้องห้ามนำสืบและรับฟังตามมาตรา ๘๘ ประกอบมาตรา ๘๗ (๒) เพราะโจทก์ได้แนบสำเนาเอกสารสัญญาภู่นั้นไว้ท้ายคำฟ้อง เป็นส่วนหนึ่งของคำฟ้องให้จำเลยได้ทราบมาแต่ต้นแล้วว่าโจทก์ประสงค์จะใช้เอกสารสัญญาภู่ดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวอ้างของโจทก์ จึงไม่จำเป็นต้องระบุดันฉบับเอกสารนั้นไว้ในบัญชีระบุพยานอีก (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๙๐๑/๒๔๙๓)

ข้อ ๘. คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าผู้อื่นในชั้นพิจารณาโจทก์นำสืบพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

(ก) โจทก์แถลงว่านายแดงผู้เสียหายได้สูญหายไปจากเหตุการณ์สืบมาจึงขอให้นำสืบบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนซึ่งเจ้าพนักงานได้บันทึกปากคำของผู้เสียหายที่ให้ถ้อยคำไว้หลังเกิดเหตุว่า จำเลยใช้อาวุธปืนยิงผู้เสียหายโดยเจตนาฆ่าเนื่องจากมีเรื่องบาดหมางกันมาก่อน แต่กระสุนปืนถูกอวัยวะไม่สำคัญผู้เสียหายจึงไม่ถึงแก่ความตาย และผู้เสียหายได้ใช้ก้อนหินขว้างไปถูกศีรษะจำเลยแตก ก้อนหินหล่นอยู่ในที่เกิดเหตุ

(ข) โจทก์นำสืบผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้ทำการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ตามที่พนักงานสอบสวนได้ขอให้ตรวจทราบโลหิตที่ก้อนหินซึ่งยึดได้ในที่เกิดเหตุ โดยผลการตรวจพิสูจน์ที่ผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็นประกอบการเบิกความว่าเป็นหมู่โลหิตโอซึ่งตรงกับหมู่โลหิตของจำเลยที่ระบุไว้ในบัตรประจำตัวประชาชนของจำเลย โดยจำเลยได้โต้แย้งว่าจำเลยไม่ได้ให้ความยินยอมในการตรวจพิสูจน์ดังกล่าว

ให้วินิจฉัยว่า ศาลจะรับฟังพยานหลักฐานตาม (ก) และ (ข) ในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้หรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบ (ก) การนำสืบบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนของนายแดง ผู้เสียหายเป็นการนำสืบข้อความซึ่งเป็นการบอกเล่าที่บันทึกไว้ในเอกสารเพื่อพิสูจน์ความจริงแห่งคำบอกเล่านั้น จึงเป็นพยานบอกเล่าตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคหนึ่ง ซึ่งตามหลักห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานบอกเล่า แต่กรณีนี้นายแดงได้สูญหายไป ถือได้ว่ากรณีมีเหตุจำเป็นเนื่องจากไม่อาจนำนายแดง ซึ่งเป็นพยานที่รู้เห็นข้อเท็จจริงมาเป็นพยานได้และมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังคำให้การชั้นสอบสวนของนายแดงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒) ในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ แต่ในการวินิจฉัยชี้ขาดนำหนักคำให้การชั้นสอบสวนของนายแดงซึ่งเป็นพยานบอกเล่านี้ ศาลจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง และไม่ควรเชื่อพยานหลักฐานนี้โดยลำพังเพื่อลงโทษจำเลย เว้นแต่จะมีเหตุผลอันหนักแน่น มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี หรือมีพยานหลักฐานประกอบอื่นมาสนับสนุน ตามมาตรา ๒๒๗/๑

(ข) ตามมาตรา ๑๓๑/๑ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง พนักงานสอบสวนย่อมมีอำนาจสั่งให้มีการตรวจทราบโลหิตที่ติดอยู่กับก้อนหินในที่เกิดเหตุได้โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากจำเลยก่อนได้ เพราะไม่ใช่กรณีที่การตรวจพิสูจน์จำเป็นต้องเก็บตัวอย่างโลหิตจากร่างกายของจำเลย ดังนั้น เมื่อการตรวจพิสูจน์นั้นทำโดยผู้เชี่ยวชาญ ศาลย่อมรับฟังความเห็นและการเบิกความของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับผลการตรวจพิสูจน์นั้น เป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ ตามมาตรา ๒๔๓

ข้อ ๙. คำถาม นายสมพรเป็นโจทก์ฟ้องนายสมานผู้จัดการมรดกต่อศาลจังหวัดเกาะสมุย ให้แบ่งกรรมสิทธิ์ที่ดินมรดกซึ่งบิดาโจทก์และจำเลยได้ทำพินัยกรรมไว้ให้แก่บุตรทั้งสองอ้างว่า จำเลยไม่ได้แบ่งให้โจทก์ตามส่วนสัดที่จะได้รับขาดไปคิดเป็นเงิน ๕๒ ล้านบาท

ในการส่งสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลย คนในบ้านรับไว้แทนขณะจำเลยอยู่ต่างประเทศ เพิ่งกลับถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๒ จะครบกำหนดยื่นคำให้การในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๒ จำเลยจึงรีบไปพบทนายจำเลยเพื่อยื่นคำให้การสู้คดี แต่จำเลยไม่สามารถรวบรวมเอกสารหลักฐานให้ทนายตรวจสอบได้ เนื่องจากเอกสารเกี่ยวกับทางราชการกรมที่ดิน ทางราชการหยุดติดต่อกันหลายวัน จำเลยจึงไม่อาจยื่นคำให้การได้ทันภายในกำหนด

ดังนั้น ขอให้ท่านทำหน้าที่ทนายจำเลย ทำคำร้องยื่นต่อศาลจังหวัดเกาะสมุย เพื่อขอขยายระยะเวลายื่นคำให้การออกไปอีก ๑๕ วัน นับแต่วันครบกำหนด ด้วยเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวมาข้างต้น

ธงคำตอบ คดีนี้จำเลยได้รับสำเนาคำฟ้องของโจทก์แล้ว ครบกำหนดที่จะต้องยื่นคำให้การต่อศาลภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๒ จำเลยขอทราบเรียนต่อศาลว่า จำเลยเพิ่งกลับจากต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๒ จึงได้ทราบคำฟ้องซึ่งคนในบ้านได้รับไว้แทน จำเลยจึงได้ติดต่อกับทนายจำเลยในวันรุ่งขึ้น แต่โดยที่คดีนี้มีทนายผู้สูงต้องได้ข้อเท็จจริงจากเอกสารทางราชการและทางราชการหยุดติดต่อกันหลายวัน

จึงเป็นเวลากะชั้นขีดที่จำเลยจะรวบรวมข้อเท็จจริงและเอกสารให้ทนายยื่นคำให้การได้ทันภายในกำหนด

ดังนั้น เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ขอศาลได้โปรดอนุญาตให้จำเลยขยายเวลายื่นคำให้การออกไปอีก ๑๕ วันนับแต่วันครบกำหนด ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

ข้อ ๑๐. คำถาม นายดำกับพวกตั้งบริษัทจำกัดขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพื่อทำกิจการค้าส่ง ต่อมานายดำประสงค์ที่จะขายหุ้นของตน จำนวนหนึ่งในบริษัทนี้ให้แก่ นายแดง จึงมาขอให้ท่านจัดทำแบบฟอร์มหนังสือ โอนหุ้นให้โดยนายดำจะไปกรอกข้อความเอง หุ้นที่นายดำจะขายให้นายแดงนี้เป็น หุ้นชนิดระบุชื่อลงในใบหุ้น
ให้ท่านจัดทำแบบฟอร์มหนังสือโอนหุ้นให้นายดำ

ธงคำตอบ

หนังสือโอนหุ้น

ทำที่.....

วันที่.....

ด้วยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....
ถนน/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....ได้โอนหุ้นในบริษัท.....จำนวน.....หุ้น
หมายเลขหุ้น.....ถึง.....ให้แก่.....อยู่บ้านเลขที่.....
ถนน/ซอย.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....

เพื่อเป็นหลักฐานในการนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้า
พยาน

ลงชื่อ ผู้โอน
()

ลงชื่อ ผู้รับโอน
()

ลงชื่อ พยานรับรองลายมือชื่อ
()

ลงชื่อ พยานรับรองลายมือชื่อ
()

(หมายเหตุ ต้องระบุหมายเลขหุ้นที่โอนและต้องมีพยานรับรองลายมือ
ชื่ออย่างน้อย ๑ คน มิฉะนั้นเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๑๑๒๙)